

J.Křivský:

FIGURES OF SPEECH AND THEIR APPLICATION IN POLITICAL SPEECHES

Cílem diplomové práce je analýza figurativní mluvy, zvláště metafor. Jejich využití zkoumal autor v prosloveh prezidentů Spojených států při inaugurační ceremonii. Zabýval se celkem 18 proslovů, které byly proneseny od roku 1933 do 2009. Shromáždil pro svoji práci úctyhodný počet materiálu, který zajímavým způsobem rozebral a popsal. Práce se skládá z části teoretické a praktické, je zakončena závěry a českým shrnutím a v dodatcích autor předkládá celý korpus prezidentských proslovů se zvýrazněnými metaforami.

Teoretická část se krátce zabývá všeobecným hodnocením struktury a využití figurativního jazyka v průběhu dějin a pak se již soustřeďuje jen na metafory. Je tu opět krátký přehled starších názorů, ale výsledně se hlavně opírá o klasifikaci a výklad metafor podle autorů Lakoff a Johnson. Domnívám se, že by třetí kapitole prospělo, kdyby začala částí 3.3 Approaches to metaphor a pak teprve následovaly podkapitoly 3.1 a 3.2 o využití metafor v různých oblastech lidské činnosti. Byly by takto logicky blíže části analytické, kde jde o jejich konkrétní využití v politických prosloveh.

Autor vcelku dobře vybral z odborné literatury definice jednotlivých druhů metafor, jejich zdroje i označení – strukturní, orientační, ontologické a zmínil také důležitost jistých vědomostí a zkušeností, aby jim bylo správně porozuměno. Závěr teoretické části působí trochu 'neukončený', čekala bych jakési shrnutí před vlastní analýzou (proto znovu zdůrazňuji, že by této části práce prospělo přeskládání sub-kapitol). Pokud jde o odkazy na literaturu, je tu nejednotnost – někdy není uvedeno v závorce jméno autora, což bych doporučovala, i když je tento zmíněn v předcházející větě. Vyskytují se občas překlepy (např. str. 12).

V **praktické (analytické) části** se autor zaměřuje především na konkrétní rozbor metafor v sebraném materiálu prezidentských proslovů. Na začátku si stanoví jistá vymezení, např. že se bude z celkového počtu 377 příkladů zabývat pouze 193, ale vysvětlení pro toto omezení není přesvědčivé. Zmiňuje také obtížnost analýzy některých metafor pro cizince. V dalších podkapitolách rozboru metafor mluví o jejich zdroji - části lidského těla, příroda a její součásti, budovy, zdraví, atd. S přibývajícimi stránkami analýzy jsou patrné známky uspěchanosti a výklady jsou kratší, někdy až trochu zmatené (str. 43 nebo 47). Zajímavé jsou komentáře autora k počtu metafor v projevech jednotlivých prezidentů. Myslím, že se mu docela dobře povedlo odhadnout důvody pro jejich rozdílný počet poukazem na situaci společensko-historickou i osobní (např. druhé období, nástup po předčasném odchodu bývalého prezidenta apod.)

Závěry (**Conclusions**) jsou překvapivě krátké a nepředkládají očekávanou sumarizaci dílčích výsledků analýzy, která byla většinou dost podrobná. Český psaný **Resumé** je podstatně delší, ale hlavně proto, že podrobněji popisuje celou strukturu práce. Přesto jsou výsledky stanoveny pregnanterněji než v závěrech anglických. Přesnější výklad by si zasloužil poslední odstavec Resumé (str. 59).

Celá práce je napsána vcelku dobrou angličtinou bez výrazných a četných gramatických chyb. Přesto se vyskytují chyby v používání členů, předložkových vazeb a některých slovesných vazeb.

V průběhu obhajoby bych doporučovala detailnější vymezení dosažených výsledků a upřesnění názorů na porozumění metaforám. V první části práce se autor přiklání k důležitosti osobních zkušeností a také znalostí těch, kdo jsou metaforám vystaveni, kdežto v dalších kapitolách se zdá, že tomu velkou váhu nepřikládá.

Předloženou diplomovou práci **doporučuji k obhajobě.**

17.5.2011

Doc. PhDr. Libuše Hornová